

**TỊSTỌNỊ MBA'A
BỊ BƏN NỊ NJWI A
GHO ỊMU AZHWI LA**

Chris Oyakhilome, D.Sc., D.D

TISTSONI MBA'A BI BƏN NI NJWI A GHO IMU AZHWI LA

Chris Oyakhilome, D.Sc., D.D

Nigham Ni Dwi niŋ ntsum imu aŋwá'ani zenə fú la imu
Aŋwá'anə ɬfo Jamsə, mba'a bé bi tú bə fi'itə aŋwa'ani zə
adaŋə.

Bi nyo'ɔnə ŋkfu nikwá 2009

ISBN 978-978-51521-0-4

Copyright © 2006 LoveWorld Publishing

Midá'a mitsumə a Nyo'ɔ Aŋwa'ani zénə bi chwá mərə. Ka ŋwo
tse tsi ke'e nyo'ɔ zərə ntsum kə ŋkubi tse tiká a kwarə mitŋə
mbo BLW Incorporated

email: info@loveworldbooks.org

website: www.loveworldbooks.org

All rights reserved under International Copyright Law. Contents and/or cover
may not be reproduced in whole or in part in any form without the express
written permission of LoveWorld Publishing Ministry.

ITU İNUƏ

1. NKÒTİ GHO GHE 3
2. O Nİ MİKÀN Wİ FƏ 3
3. O FİƏ DŬİ BO MBƏM ZHƏ! 5
4. O Nİ DWO WÁ CHINİNƏ MBO DŬİ! 5
5. A KU'UNƏ! 6
6. A WÁ DŬİ A SUGİNƏ GHO! 6
7. Bİ KWÁRƏ GHO MBO SATÁNƏ! 6
8. AZHWİ DŬİ A CHƏ İMU NYE GHO!
9. O GHİƏ LA NƏ MBA'A BE...İKWÁTİ TİBƏD YİDƏ İMU
NTƏM GHO LE? 7
10. O GHİƏ LA NƏ MBA'A BE BİSÚD...BO NDO DĞƏSİ
İNYE ZO LE? 9
11. O GHİƏ LA NƏ MBA'A NGİ'İ YENİ Bİ KƏ NDİGƏ GHO
LA LE? 11
12. GHARİ WU FÉMNE BO GHO GHE! 12
13. O TSİNİ ZÁĞİ GHÉ NDÁDŬİ? 15

Ɖgàŋə Abɔŋə Ntəm,

Miya wən tse'ɛ wu ŋgwi nye ndzi ilòŋ wu
niŋkoŋ mba'a O kwárinə ŋkfu wá O bémné Yéso
Kristo tso Ma'ambyi gho bo two w a mi kwári
mbari atu gho a fomabvure.

Ma lo ŋgə a biginə zé ŋkási iŋkənu tsa tsi tsinə
imu abémə ntəmə ŋgàŋ ndzɔŋə ndzum Kristo;
iŋkənu tsa mba'a be O lani ŋhiə akyántə ntsi mbyi
zi ntən biŋ. Niŋə atu a zo adi'ə ŋgye'ɛ aŋwá'anə
zenə, á mi gha afu'u zə ni níkón mbo gho ghe.

Ma tsa'atə Ɖwi ŋgə a gha Azhwi wu azhwe
mbo gho ŋki njá'a atu zo tánə azhe Zhi; a imigi fem,
á ayiginə zo kwí, á O zhi adzán za mba'a təkɔ'o
bə anu wá O tsini ntsiŋ ni ntəm gho ntsum a be
nə. Ɖgə O mi zhi anu atsum za mba'a mbo gho
imu Kristo la, A be la.

Aŋwá'ani ziŋə mi kwàtə gho O bi'ini ntsi mbyi
zi fí imu. O tini tɔŋə zɛɛ O kə ndéntə imu Aŋwá'anə

Đwi tən kə ye'enə nigham nī Đwi wuə.

Ma wá'atī ngə nkən wá tsini wu a imu, † kwébtī
ntsi mbyi zo, † kī chisi ntsi zo, á ndzəŋ mbom
Nigham Nī Đwiə. Á

Đwi a fəgə gho nə afú'u zə wi nye ikum Yéso
ghe, A be la.

Ntom Đwi Kris Oyakhilome

ƆKASI GHO

O tsa mbəm inye za mba'a O zénə ghe. O tsa abubi za mba'a á kotini iyigini tso (ayinə zo zə ndzé, zə ndzu'ə, zə mɔmtə azum, zə nzhwí'itə azum bo zə nyú'utə azumə). Á imu inye gho, azumə atse tsi wu, ndani mbé two tse ntsá mbəm inye zo. La ni Azhwi ηwo misɔŋə ηki mbe la nkási gho ghe.

Dwo imu inye biginə la wá mba'a Anwá'anə
Dwi fi'itinə imu 1 Bitá 3:4 : ***“Lá, ηye'etə be ηwo
a lwè'èti wu imu ntem wá mba'a bi chini ke'e***

***ndzumə abo lwá, mbe azumə ηwá'asi idi'i za
bɔnini tsɛ'ɛ ηkan ηki mbe ntsi ni Azhwi wu
mbɔninə..."***

Dwo ghí ηkfo la Azhwi ye ki'i ki ηkfo. Á bvuri ηki ntsi tsɛ'ɛ misɔŋ person wá a béni wɛrə mbɔŋ kfó; ka byegə ye anu atse nye zi ntsa ηgə, ka á chi ke'e bə nche titəri ibe, nghi inuə. Mbəm inyé zhi tsi kfo lá, ηgoti ηwo Azhwi ye buvri nzhi ishi'ini ndəŋndəŋ tso mba'a tsíné atu ntən mbɔŋ kfó.

Yéso Kristo á sá'á nji ala'a mbi'i ibe bi bibá ba bi kfóné imu Lukasi 16. Ta'a bé ηwoafúm ikum yes be Látsòə. Ntiŋə anu wá tini wu ka be ye be ηgə wɛrə bé ηwo afumə, mbi'i ηgə wɛrə táni mbe ye be two afúm la, ntsini ntəm wá chíníné.á nkfu za wɛrə kfóni bi lógé yes ηgé ηgá mbo Abramə. Ndzɔŋtiŋdzum ηwo kfó. Dwo wá bé two nkábə imu mbyi wiŋə, lá ntsi mbyi zhi sé chinə.

A bi zhi ηgə wɛrə kfó lá, bi twəŋmbəm inye zhe atuəshe wiŋə, lá Yéso á sɔŋ ηgə a nye adi'ə imugi ni ηkɔŋ wá zi bí'ítí imigi myi ndzé Abram á zhi'itə Latsɔrə a mibye zi, zi ki ηkwárə anu mə za.

Ma zɪŋə di'i la ɲgə wɛrə ghɛ mbvurɛ ndze idi'ə. Wɛrə tɔŋə Abram † sɔŋ wu mbo ɲgə, “Tsa'a-tsa'a zo kwátə ghəl!” o ze ɲgə wɛrə tsi bvurɪ ghamə. Abram bé nghanə mbo zi, a zú'ú ndi'ə ɲgə wɛrə ké mbvúré ndzu'u.

Dwo nkábi wá a ghí ɲkɪ sɔŋ ɲgə ɲi nkyi zánə ye, a sé tsɛ'ɛ ɲi nkyi bé, a ghí ɲkɪ nche imu ngi'i zi. Ma lan wɛrə bú'útɪ mbo ɲgə, “**Tsá'a –tsa'a zo Latsɔrə ye ntsém tsɛ'ɛ alɛm me, a ma shbigiti tsɛ'ɛ ntəm ghan wuə.**” Anu zə mɔ'ɔ kwi'i nche a biginə ye'ɛ ghə - á kɪ che mbvúré ndzu'u inuə.

tyigini zhi tsum ghɛ mbvúré ntsi ishi'inə. O zé ɲgə a bvúré ɲgwí'ítɪ inu, mbi'i ɲgə á sɔŋ ɲgə, “**Tsa'a-tsa'a zɪŋə ni tsagə ta'a ɲkfùshe ɲwo a ghén sɔŋə anu Dwo mbo ibɔmbimá bə.**” Wɛrə wí'ítɪ ibɔmbima byi bí bitə atuəshe! ‘Nyom tse be ɲwo tse lo titəri bikfu bənə ɲgé mbo bo bun bo mi bémə anu zhe.’

Ma zɪŋ ghie O zhi ɲgə Azhwi ɲwo a che atu ntɪŋə. Bi ghi mbə ɲjwíə ɲwo imu Azhwi, la be ɲgə la ni Azhwi ɲwo misɔŋ wá mba'a bi bəni ɲjwiə!

2 Koronto 5:17-18 (NKJV) soŋ ɲgə, says,

*“La be ɲge be ɲwo che ĩmu Kristo
bun, a ti'i ɲwo azum zə ká'áni zə fiə;
ilvun ĩnu tsáné ghe;la be ɲgə anu
atsumə ti'i zə fiə. Tĭtsɔŋni anu atsum
ni zə Dwi, mba'a á bɔsínə wiginə ni
Zi ntsa ndzum Yéso Kristo ɲki ɲga
wiginə mbo ibe bi ɲgótɪ ibe.”*

O Nɪ AZUM Zə FÍ ZA Bɪ KÁ'ANə

Titsɔnnɪ mba'a O ghání ntsi mbyi zo mbo Yéso Kristo ŋkɪ nghíə Yɛ nye Ma'ambyi ntsi mbyi gho la, ka O bə mburi mbe gho la azum za O kwéní mbe zɛrə ghe. Nyom a ishe imigi ibɛ O tsi bvuri ntsi tso ka O kbigibtə gho, la a imu inye gho O byi mbe la be ŋwo wu fíə. Nə nə anu za ba'a Aŋwá'anə Ɖwi says sɔŋni ŋgə, Ka O be a gho be, “Tso azum zə fí za bɪ ká'anə”, la O be “azum zə fi be ká'anə” (2 Koronto 5:17).

Ka bɪ bən nchisə yɛ gho, kə mbə sugə gho,

kə mbə nyetə gho; O lanĭ mbyi mbe la be azum zə fıə. Lá, O bá'atĭ mbe be azum zə fı á imu lá, ka be yi ngə abyén li'i a mi che nye gho. Be á kwán mbe ngə O ghí kóm atu a zo mbəŋ bi bə njwi gho imu azhwi buŋ, a mi kintsi tsɛ'ɛ adzaŋ ma wá. O mi bvurĭ kĭ tsinĭ nĭ ndəŋndəŋə atu afa'a, ngwəgi bo bi ngàŋ mbyi ndá tso.

Anu za tsini wu a nĭ ngə inu titsəŋnĭ inu tsa O liŋnĭ tsi kbigibtə. O tsin inu tsi fı tsa O liŋnĭ mbĭ'i ngə O ti'i ŋwo wu fı a imu inye gho.

O TSINI MBOM DWI BO NTSI MBYI ZHE!

Mbe ηwo wá mba'a bi bəni njwi a imu azhwi, a di'ə ηgə, Dwi gha ada'a mbo ηgə O be mú ye (Jɔn 1:12). La be ηgə bi niη mbom Dwi imu Azhwi ηwo misoηə. Titsəηni O tsini ntsi mbyi zi fiə; ntsi mbyi zi Dwi za Yéso Kristo a ghinə ηwo wá zoηə ndzum Zi a tsini zərə. Wé aboηə ntəmə é! Gho O tsini séηə imu mbom Dwi ziηə (2 Bitá 1:3-4).

Dwi a ni Tá gho titsəηə! † nə? †dzum atuəshe tsin kwi'itə la, ntsa la nye nijwiə; nə nə anu za

mba'a ngvo mi ki lá'á jwi tse'ε ngvo la. Lá, Jon 1:12-13 soŋ ngə, ***“la nigha'a wá mba'a kwárinə Yi, a mbo bo a ghá ada'a ngə a bo ti'i mbe ibɔ bi Dwi, kə i ghe ku'u be nye ibe ba mba'a niŋ ni ntəm nye ikum Yi: mba'a bí sé a wá jwí be nə aləm, nke'e ki ndzɔŋə be anu za mbəmnye lɔnə, kə a be za mba' ηwo misɔŋə lɔnə, la mbáŋni mbe be za mba'a Dwi a lɔnə ghe.”***

Dwi a tsini miji mi ŋkugi mɔn a nye gho ghe. O ta'a ηwo ndá Ye, ma lan la be ngə O ni ηwo ala'a Ye Nikánŋə Fəməbvurə adi'i wá wərə tsini wuə.

Dwi a lə atu nye gho. A mi gha azumə atsum za mba'a O lɔnə mbi'i ngə Wərə tsini ndá afu'ə za ka † ndá'a míə yes nye nifán NĪ Yéso Kristo (Filibyan 4:19). A tsini akwá'ati zə ishi'nə ntsi mbyi zo, mba'a á lógini fa'a zərə mbí'iné nkfu wá bi jwíné.

O ni mɔn wá mba'a akɔŋni ŋki mbe mɔn wá Dwi akɔŋni, bi jwi a gho imu ŋgwεgə akɔŋnə. Nə ni tək'ɔ bə anu wiŋə. Á ghá ntsi mbyi zi fí ziŋə mbo gho tənŋə ta'a O ghi mbe ηwo Ye Fəməbvurə ghe.

Aṅwá'anə Dwi a soṅ ṅgə Dwi a kwéné nga ntsi mbyi zì nṅkoṅə mbo gho. Nə nì ntsi mbyi za tsinə imu Dwi, mba'a t ghìnə Wərə tsi be azum za mba'a Wərə Nì Zərə ghe. Nə nì mbuṅ ntsi mbyi Dwi zìṅə. Ntsi mbyi ma zenə ghí nghí nìshe ghí ntsí ke'e chwá Yéso Kristo ghe. Nə ntsi mbyi zì nḽbigimninə, ntsi mbyi ma zenə t che imu inye gho titsəṅnə!

“Nə nì inu tsa Dwi a vúntinə atishe nga nye ntsi mbyi zì nḽkoṅ, ntsi mbyi zenə t tsi la mbo Mú Yé. Zì wá mba'a tsin nì Mən, a tsinì ntsi mbyi; zì wá ka chenì nì Mú Dwi ka kì nche yi nì ntsi mbyi. Inu tsenə ma ṅwá'anə mbo bən la nye ikum Mú Dwi; ṅgə nì tsi zhi ṅgə nì tsinì ntsi mbyi zì nḽkoṅ, ṅgə nì bém nì ikum Mú Dwiə.” (1 Jón 5:11-13).

Á kì mbe tsé'ε mba'a tsinì nì Mən mba'a tsinì

ntsi mbyi zığə, mbi'i ığə ntsi mbyi ma zenə, † tsi la imi Mú Dwiə. Be O kwərə Yi, la be ığə O tsini ntsi mbyi zığə.

Ntsi mbyi ma zenə † ghiə anu a tse tsi ke'e gho bə ntsa. anu tse tsi ke'e gho bə ngha'a. kwá'atə zərə ishi'nə! Ka azumə tse tsi ke'e a Dwi tsá kə ntəjkə ye. Titsəŋni O tsini ntsi mbyi Zhə: azumə tse tsi ke'e a gho tsá kə ntəjkə gho, mbi'i ığə ndəŋndəŋ Azhwi wá zhwémniné Yéso Kristo mbo nivo, † ki nche imu inye gho ghe! (Roma 8:11).

O Nĭ Ɖwo WÁ CHINÌNÈ MBO Ɖwi!

2 Koronto 5:21 soŋ ngə, *“La zi wá mba'a a ghinë gho ngə O be Ɖwo ibvu mbo bigi, mba'a sé ibvu fóm nzhí; tàŋə bi tsi ghiə wiginë a biginë chìnə ishi Ɖwi nye Ziə.”*

Kwá'atə adzaŋ za Ɖwi a ghìnə adzaŋ anu za bi tɔŋnə ngə Ɖwi a “chwɛ'ɛ mbíə.” Á ghi Yéso a be ibvu (mbe la, ibvu akáŋə-Ɖwi) a mbo biginë, ta'ŋə bi chi ghiə biginë témnə ishi Ɖwi a imu Ziə.

Nɛ ni za mba'a ghíní ngə á Yéso a kfo atu

mĭbvu mĭgĭnə. Anu za tsini wu a nĭ ngə O tsi tĭ'i
təmə ishi Dwi tiká O di'i a dzəŋni, nibɔgi kə ashónə
ɛbalə 10:19, Roma 5:1).

O KU'UNƏ!

O soŋ ɲgə a ku'unə, ishure? A di'i la ɲgə anu a zo lə, “ka adzəɲnə be yi wuə.” A di'ə la ɲgə a ishi imigi Dwi ka O fə gho anu a tse. Aɲwá'anə Dwi soŋ ɲgə, **“La be ɲgə be biginə ndzɔɲə abémə ntəmə ziginə, biginə mi tsini mbɔni mbo Dwi t tsá ndzum Ma'ambyi Yéso Kristo:”** (Roma 5:1). Dwi á kwénə mbémə gho!

Yéso a fá'á ɲgi'i nye mibvu mo ndógini mba'a A kfónə ati abáɲnə-báɲnə, tse'ɛ tika a ghi ibvu tse

ghe (I Bitá 2:22). Nə nə anu za ghini Đwi a ke'e
ibvu tse a ishi ikum gho bə nchwá. Añwá'anə Đwi
sonj ηgə,

*“t sonə ηgə, Đwi a chε imu Kristo,
ηgòtə ibe a imu mbyi zenə nye
Zi, nke'e mibvu mi ibe a ishi bo a
ηvúntə; mbə ηki nījə anuə Nigham
Ni Đwi a ηgòti ibe a imu mbo biginə.”*

(2 Koronto 5:19).

A WÁ Bĭ SUGĭNə GHŌ!

A biginə logi tso ngə O vo imu nibê, ndàni ishwi'i inye zo, ηwo tse yé figə gho, la be ngə “ηwo figə gho imu nibê wá.” Ndzɔŋtə anu wá O mi ghi a ni ngə O mi sugi inye zo ghe. La be ngə O tsini “ndiginə anu ηvo imu nibê za” ma za kə ndɔgi ηkfu ηki mbe afa'a.

I Koronto 6:11 son ngə

“...la bi Dwi á súgíné gho, Dwi a bémé gho ni ikum Ma'ambyi Yéso,

ɲkə ndzɔŋə Azhwi Dwi wiginə.”

Dwi a sugə Dwo nye mindominji mimbá ghe: Dwi a bi'inə fòmə figə gho imu nibîə, la be ɲgə bi bə ɲjwiə gho imu azhwi, Anwá'anə Dwi a ndi'i ɲgə Dwi a byí ɲki sugə gho O fəmə; mbyi ɲki figə gho imu inu mbyi tsénə nti'i ɲiŋə gho imu mbo Dwiə. Ma lan, O tsini figə anu a nibî za imu atu gho, † ɲiŋ ntəm gho nye anu a sugi gho ntsá ndzum Nigham Ni Dwi (Roma 12:2).

† bə zɛgi ntəm gho fəmə nə anu za ka ndwité yɛ. Bi kyántí ntəm gho ɲgə a † ɲkwá'a inu ɲge tsɛ'ɛ nye ta'a bagə: ɲgə a † ze anu a ishe mboŋ bémə. Titsɔŋni mba'a O sùgìni ntəm gho la, O ɲa'a ntəm gho ɲgə † ti'ə ndze inu nye imigi mi Dwiə. Titsɔŋni O bə mərɪsi ntəm gho ɲgə † ndze inu nye imigi mi Dwiə. O mi ti'i gham nigham ni Dwi, nye mindominji mi Dwi, † ki ti'i tsinə afu'ə za mba'a Wərə tsni ni zərə nye Nigham Ni Dwi.

Bİ KWÁRƏ GHO MBO SATÁNƏ!

*“Dga miya mbo Tarə, mba'a ghinë
wiginə biginë boni nti'ə nkə ndzìnə
nye zá bi gháné mbo ibe bi Dwi
imu nkə'a: Bo wá bi ffgíné wiginə
imu nzumni nti'i ntságé wiginə imu
Nifo Mú yes wá lɪŋnì tse'ε nkə.” sàtàn
(Kolosha 1: 12-13).*

Ndoginë nkfu wá O ghání ntsi mbyi zo
mbo Ma'ambyi Yéso Kristo, O ti'i mbe la two

ndá Nifo Zhe. Kə ta'a dziŋ tse a tsi ke'e ŋgi'ə nye gho bə ŋghiə. O fəmə nye akə atsum za O kwéné sán nə azhini kə ŋke'e nə azhini be. O fəmə mbo nye mbom zo ntsum mibvu mo, nigho nə atse nə nī kwéné nchwa' gho. Mbi'i ake? Mbi'i ŋgəbi tsəŋké ada'a sātən nye gho ghe, † fiğə gho imu ndzumnə!

Aŋwá'anə Dwi soŋ ŋgə, Dwi a fiğíné gho imu adá'a satən bo ndzumni za kwéní ndàmə gho nti'i ntságə gho imu Nifo Nyə. Ka O che gho nī kwi'i lá'a tsini nī nibogə. Dwi a nī Ntslŋ gho; imigi Myi kī ntémkə nye gho a di'ə nkyəm gho ghe (Salm 23:1).

Aŋwá'anə Dwi soŋ ŋgə: “Be a bé ŋgə Mən a ghí ghé gho O ti'i ntsi ishi'inə asánjə-asánj, la be ŋgə O mi lani tsi ishi'inə” (Jon 8:36). Dwi a kwárə gho mbo stán ntságə gho imu Nifo Nyə. Nə nə adi'i za O tsini wu titsəŋnə; nə nə adi'i za a nə azo. Bi kwánj nə ŋkwárə gho mbo bidziŋə!

AZHWI Dwi A CHE İMU NYE GHO!

Təkw'ɔ anu wu mw'ɔ nye ntsi mbyi ni ɲgə
Azhwi Dwi a yìɲə di'ə nche la imu inye gho.
Azhwi Dwi a lɔgə adi'ə Zhe imu ntəm gho la,
Aɲa'atə atu zo nye Nigham Ni Dwi, t bə ɲgwi'i
ɲghi O zhi Nigham Ni Dwi ishi'inə.

La be ɲgə be O ye'ɛ Aɲwá'anə Dwi
titsɔɲni biginə, a mi ti'i tsini Azhwi wu fí nye
ndomɲji wá O nye'enɪ inu nye ntsi mbyi zo.

Anu zə mw'ɔ za Gharɪ Wu Fémnə ghìnə
nye gho ni ɲgə: a wém̄tə gho ni Nigham Ni

Dwi (Jon 14:26). † kwi'i ghe wu, † gha adá'a mbo gho ɲgə O be atɛmə ndzé nye Dkən Wu ishi'ini wu Yéso Kristo.

“La O mi kwárə adá'a, † zɔɲti a Gharɪ Wu Fémnə a ishi'i atu bən: a ni ti'i mbe bətɛmə ndzé ban a Yerosalam bo Yurɪdya ntsum ni Sàmariya, † ghe ku'ənye bibagi bə atuəshe wénə ntsumə” (Ɔfá'a 1:8)..

O GHÍΘ LA NΘ MBA'A BE...

IkWÁtí Tìbɔɔ Yínə Imu Ntəm Gho Le?

Mbìtì ngə bì bə njwi a gho imu azhwi ka be yi ngə bì tsi ke'e gho kwá'anə, la ká O che gho ni ngvo akwá'ani za. Anwá'anə Dwi a di'ə wiginə ngə nkfu ntsum za bì kwá'aninə wiginə la, Dwi a lá'a ɲa'a ndomnji wá O kìə gho wuə (1 Koronto 10:13). La be ngə be ikwátí tìbɔɔ yinə imu ntəm gho mun O tsini zági:

:

(1) O LA NIKÁ'A Nə Fíə

tkwá'ati yinə mbo gho tso adá'a za lóné bé abyé, mbe adzanə akwá'anə zətse za mba'a dəbirə yénə ni zərə ghe.

Ka O nɣhiə gho tsərə la imu ntəm gho, tisən-tisən titsɔŋni mba'a bi bənə ŋki mbə njwiə gho imu azhi la mbe. Anwá'anə Dwi sɔŋ nɣə; bigi (ba bi bémnə Dwi, bá bi bəni njwi imu azhwi) bi tsini ntəm Kristo (1 Koronto 2: 16). O tsini nɣi two wá O be ni wərə titsɔŋni, niká'a nə fíə! Dwi a gha'a ndò nɣə a biginə zhi nɣə biginə ni niká'a nə fíə, nɣə Zi kinə ŋki nɣha ntsi mbyi zi fíə mbo biginə ghe. Biginə tsini mbém Ntsi mbyi zi fí zinə.

(2) A FA'A IMU AZU'UNƏ

Zu'unə Dwiə! Biginə logi nɣə akwá'atə tibɔŋə yinə ntəm gho. Azum za lanini ŋkə

fú'a ntəm gho ngə O ghiə anu za; nyon tse O bi'ini ngə zərə ghe. La tsɛ'ɛ nyom ma wá, bé O wí'iti ngə O la ɲwo wá bi bənə njwi a imu zhwi; mbe ɲwo wu fí, adá'a zə tse a mi dūm yinə imu inye gho, O tsini ntəm wá mi nyɛ'ɛ anu ma za wuə.

Zu'unə Dwiə! O zen, mbe ɲwo wá bi bənə njwi a imu zhwi ka bé yi la ngə ikwá'ati tibɔŋ tsi ke'e imu ntəm gho yinə, a ni ngə O ko'o nyɛvɛti a tsi nyón ntəm gho. Tùŋə tsɛrə ghe! Dwo son ngə, “O chwá bisɪŋ ngə bi ke'e kwi'i ndí ntsa atu gho, lá O zhi ishi'ini ngə O tsi ko'o nyɛ'ɛtə bo vú nkə za atu gho!”

Nyom tse ndomnji ngiə ngə ikwá'ati tsin ke'e bæ ngyinə imu ntəm gho sé bé, la O tsi ghi ngə a tsi ke'e kón ndi'i ikùŋ wá imu ntəm gho. Ko'o nyɛ'aœə ikwá'ati tibɔŋ tsi kón nche imu ntəm gho, ko'o nyɛ'ɛtə tsi ndzi ntəm gho. O tsi kinə tsɛrə ni ikwá'ati tsi ishi'ini tsa O bánjini niŋnə imu ntəm gho (Filibyan 4:8).

Biginə logi ngə O ni ηwo ngiə afərə ishi ibe, ngə O tsini Dgiə tso mangyé, la O báníni mbe gho bé two mbánə. O tsini ngwəgə atse'ε mangyé, † bá'á atu a zo, † shogi nji zo tso zi mangyé, lá O mi ghí la'a ke'e ligini ngə O la ηwo mbánə. O mi lò adi'i wá la † ghe kwebti itse'ε tso mboŋ ti'ə numə ghántinə gho. Dkfu O ghenə gho adi'ə fa'a Zidzoŋ O ke'e ligini ngə lani mbe la bé ηwo mbánə. O mi ghəmnə nye nji ηwo mbáníni † ntsi tso ηwo mbánə. A mi che adzanə tse mba'a bé O ghé adi'ə fa'a gho nti'ə ngi inu nkə nghamə be tso mangyé, nye ndomnji wá O kíné ngihé afərə za nitfu'u wá la.

İnu tsi tse fa'a nye gho titsəŋə. O ké ngihí inu tsa ká tsi ku'ənə yi a bi bə jwiə gho imu azhwi, lá, titsəŋni O tsini ntsi mbyi zi fíə. Ntsi mbyi zi fí zenə ti'i mbe al O tsini ni nche wu imu titsəŋə. O che fa'a la afa'a mangyé nye nkfu zi sá ghe, nkfu tsi mɔ'ɔ O ligini inye zo nti'i mbi'ini fa'a tso mangyé. Lá, O ghi la

O bən ŋkɪ bə ŋgwi'itɪ ŋgə O la ŋwo mbáŋɪ nti'i nchisə atuəmbəmə zo. O vùkɪ ndo soŋ ŋgə “O ka ma bé ghə mənɔ́yɛ; ka ma ŋghɪə ghan la afərə; ma tsini fa'a bi zé!”

Nə ni ndomnji wá ŋwo kyéntɪni mbom tibónɔ́. Sòŋə mbo atuəmbəmə zo ŋgə, “Ma la ŋwo wá bi bənɪ njwiə imu zhwɪə. Nə a lanɪ mbe mé wá!” Kə mbom zo be a bé nə buŋ, a ŋkfu wá O wi'itini (la O mi wi'itə), KYÉNTƏ! Sòŋə mbo atuəmbəmə zo ŋgə, “Ma la ŋwo wá bi bənɪ njwiə imu azhwɪə! Kyéntə zərə titsɔ́ŋə!”

Ko'o nyɛ'ɛtə a ibvu ndàmə ghə ŋge ni mbyɛ, ko'o atu dirɪ a fi'itə mbo ibɛ bə mɔ'ɔ ba bi kɪnɪ nchɛ imu ibvu ma wá. “Ò, ma kó mɪlinɪ ŋgə ma chi ke'e adzaŋə anu zen ghɪə mbi'i ŋgə, ma ni ŋwo wá bi bənɪ njwiə imu azhwɪə.” Nyɛ'ɛ mbom tibòŋ ntsum nti'i ntsi tsɛ'ɛ ni zɪ. ghɪə ma zénə tsɛ'ɛ nə azhinə. Tónɔ́ Nigham Ni Dwi tən yɛ'ɛ mbom Dwi wu, a O ti'i mərɪsə atuəmbəmə zo ni mbom Dwi za.

(3) A O BÉ DGHİə, FA'A NDZÓN NİGHAM Nİ Dwi!

Ka Dwi a kəŋə yi ŋgə a O be tse'ε njwi'itə
lá ŋgàŋ ndzəŋ Nigham Nİ Dwi:

*“Lá, a nİ bé ŋgàŋ Nigham Nİ Dwi, ŋki'i
tse'ε be zu'u bé, ntàmtə atúəmbəmə
zo. Mbi'i ŋgə bé tse'ε zu'u Nigham Nİ
Dwi, ŋkə'ə ndzəŋ buŋ, O bé tso ŋwo wá
mba'a léntini ishi ye imu malum, ntúŋə
ye: la bé ŋgə A léntə atúəmbəmə Zhi,
mbəŋ ishi yi ŋge Ye, ŋki mbyi ndiginə
adzaŋ ŋwo wá zİ a nİ wəre ghe” (Jamsi
1:22-24).*

O tsi ghİ bé ŋwo fa'a anuə Dwi mba'a bé
O ŋgwì'itə Nigham Nİ Dwi ŋkə fa'a ndzəŋə
nye mbəmə. La O mi ghin gha'a wi'itinə
nere ghe. Nə nİ ta'a anu wá mba'a Ghari Wu

Fémnə ghìnə nye biginə ghe. Yéso a són
 ngə,, “Lá, Dwo Dga Mbəni, mba'a ni Ghari Wu
 Fémnə, mba'a Tarə mi ghí tságə ishi ikum mé
 la, á mi ghi dí'é wen nə azumə atsum, † ghiə
 wiñə ni wi'iti idzum ntsum, kə a kwánj mbe bé
 zinə anu zá má sónné mbo biñə” (Jon 14:26).

Miya mbo Dwi ngə Ghari Wu Fémnə tsi
 ghán titsəñə; A kwátə wiginə ngə biginə wi'iti
 Nigham Ni Dwiə! Titsəñni, bé O wi'ti Nigham
 Ni Dwi, buñ O mi zági ghiə anu tsé'ε ni nərə
 ghe. Ke'e atu zo mbu'ə ndo ngwi'iti inu tsinə;
 Ghari Wu Fémnə mi ghi a O wi'itə. Lá, O tsi
 O kyánti inye zo nkfu ntsum adi'ə nzu'uni Zi,
 mba' bé A yéni nkənu zénə mbo gho.

(4) O ZHI DGA TBVU MI GHI KE'E TI'I
 DKO'U NOD ATU GHO

O tsini ngwi'i ta'a anuə: Ka ikwá'ati tibəñ
 che wá ni ndzi ntəm gho, mba'a bé O tú abarə

mbo bo gha.

“Mbi'i ngə ka ibvu che yi ni la'a dzi ntəm gho....” (Roma 6:14). İbvu mi lá'á ke'e bé ifo atu gho. Ka O ndzɔŋə gho bé ndigə ghe, † la'á ke'e atu gho nɔŋ mbi'i ngə, O zɔŋə bé Nifaŋ ni Đwiə. Nə nə anu za mba'a Aŋwá'anə Đwi sòŋnĭ mbi'ə gho.

Đwi wá kwáré gho mbo adá'a ibvu bo ndzumə, nti'i ntságə gho imu Nifo Nye:

“Đga miya mbo Tarə, mba'a ghinə wiginə biginə boni nti'ə ŋkə ndzìnə nye zá bi gháné mbo ibe bi Đwi imu ŋka'a: Bo wá bi fígíné wiginə imu ndzumni nti'i ntságé wiginə imu Nifo ni Mú yi wá lĭŋnĭ tse'ε ŋkə.” (Kolosha 1: 12-13).

Nə nə adi'i za O tsini wu titsɔŋə, mba'a O ti'i ni mbe ŋwo wá bi bəni njwiə ye imu zhwie. Éŋə nə nə anu za mba'a ada'a satánə

lá'á ke'e ntəm gho dzi la; bo che bagi ibvuə, la O che gho a bagi ntsi mbyi Dwi, mba'a t nɔŋnə atu ibvuə. Ma lan bo tsi ke'e tsinə ada'a atu gho.

Kolosha 1:14 son ɲgə, “A mbo ɲwo wá mba'a kwárinə wiginə mbo mibvu nə alɛmə Zhi bo ndiginí mibvu miginə” A ndzum Yéso Kristo bi liginí mibvu miginə. Nə nə azum za bigi tsini ní zərə titsɔŋnə (Efeso 2:5-6). Ka bigi mbvurə ndo wigə zərə ghe, a che mbo biginə titsɔŋnə! Bigi tsini zági shíntə anu mbi'i Nigham Ni Dwi imu atu biginə t kə dore ní nərə.

O GHÍƏ LA NƏ MBA'A BƏ BISÚŃ BO...

NDÔ ĐGĐGİSİ TNYE ZO LE?

Titsəŋni mba'a O ni ɲwo wá bi bəni njwiə imu azhwi la, ti'i nche imu ɲgwəgi zi fíə. Ka O bə ɲkwi'i nche gho imu ɲgwəgi zi ndvúŋ za. La ka ma ziŋə di'ə yi ɲgə O tsini nyɛ'ɛ kə tùŋ bisuŋ bo bə lvúŋ ba. O tsini mbé ɲká'a mbo bo ghe. Bo bvuri nche imu ndzumne, mbi'i ɲgə ka bo che wá ni Yéso Kristo imu mintəm má ghe. O tsini nje ɲgə O ti'i mbé la ɲká'a Đwi mbo bo ghe. Kərə anu mbi'i Đkən Wu ishi'ini a mbo bo tən bo tsi ki zòŋə a Yéso.

O kwán ɲtsini ɲghiə la nə mba'a bé bo ndo

ngɔsi inye zo? Aŋwá'anə Dwi soŋ ngə, a nye ntsíří ndzum injwi ngàŋ nīŋnī ibe mī ghí yé ghiə bu'u minu ma gha'anə, † nīŋnīnə ŋkenue (2 Bitá 3:3-4).

Dgàŋ nīŋnī tsénəla nī ibe bá mba'a bī lōni ngɔsi gho, † bə sùŋə gho bən nī gho nī ndzumə nye ntsi mbyi zī ndvùŋ zá. Lá, O tsini zági tùŋ nchi'inə ghe. Ko'o nye'etə mbom zá za tási adzinə zo biŋ Kristo. Ko'o nye'etə bo “nīŋ ndīŋə ntəŋ” gho. Ko'o atigitə zá bémə. Bəŋnī ntəgə aku a zo təntə nye Dwi bo Nigham Nī Dwiə.

BĪ KE'E BĪ TĪZHĒ DWI BO BĪ DGÀD NJI DWI
NYÀMTƏ
NTĪĐNĪ TÁ'A AKOMTƏ A NTƏD MBUD NYAM
TSI BĀ

A bé ŋkfu mbyí mba'a nī minyam la, bī ndógí; minyam mimbá, ntīŋnə tá'a akomtə ntəŋ bo. Alisə tsi be tso aŋàŋù'ə bo ŋkɔ'ɔ ndzum za bī tsó'ɔnə, nti'i ŋkorə akomtə ntəŋ bo tàŋ bo ndi'i ishùmə. Adzaŋ za mba'a tēmənə ŋge tá'a aku la bo tsu'uni ishùmə. Mbi'i ŋgə tá'a akomtə bī kóří minyam la

bo ghiə nti'ə nggyiŋə tse'ε tá'a aku, bagi wá zi ntsa mbyi gheñə, ndzɔŋtə mi ki zòŋ tse'ε ndom mw má. Dwo ndi'i ishum wá ké nchísé wá bo numə nggyiŋə imu ishum, mbi'i nggə akɔmti zá ché ntɔŋ bo ghe. Tá'a nyam ghí nchi ke'e fágíní ngge ye nye yi bagi zi mbi'ə akɔmti za. Titsɔŋni be a bé nggə bo bitsumə ni bəŋàŋu'ə, la be nggə bi mi sɔŋ nggə bo tsini, “tá'a akɔmtə lá, be a bé nggə ta'a aŋàŋu'ə wu mɔ'ɔ be ŋkɔ'ɔndzum za bi tso'ɔni buŋ bi mi tɔŋə wá ni, “ikɔmti tsá tsinə atutuə” (mbi'i nggə ka bo bé wá ndəŋndəŋə). La bé nggə bé bi tsini ŋkori biginə tá'a adi'i ni ibe bə mɔ'ɔ, la be nggə biginə tsini fom bé “tá'a azumə” mbe la, ŋwo wá zɔŋnə Kristo bo wu mɔ'ɔ a bo nggyiŋə akuə. La bé bi lɔgə ŋwo wá bémñə Yéso bo wu ti bémə Yéso nggə bi nggyénə buŋ a mi di'i nggə ka bo bé wá tá'a azumə. La Dwi a sɔŋə nggə, “ko'o atúəmbəmə zo ni bitibemə Dwi nyàmə.” (2 Koronto 6:14-16).

O zε nggə bé O gho bo tibémə Dwi nggyenine aku buŋ, la be nggə, ntsi mbyi ziŋ zi a ni ndəŋndəŋ imu ibvu mba'a ka ku'unə ye. Ka Dwi ndò yi nggə O

ngyìŋə niyen na ka ni ku'unə ye mbo bá bi zɔŋnə Kristo, lá, ndò ngə O ngyénə tsɛ'ɛ biŋ bi ibɛ ba bi zɔŋnə Kristo tàn inu tsin ngyénə ghe. Bi tibémə Dwi tsi ke'e bé ŋkɔri bisùŋ bo. Kə aŋwo tsini mbom zi ishi'inə be nɔ, be a bé ngə ka bé yi t nwo wá bi bəni njwiə imu azhwiə, la bé ngə a tsi ke'e mbɔŋ sùŋ gho be.

A tsi ke'e fa'a, Dwi a tsi ke'e ki mbémtə, mbi'i ngə ka ni bé wiŋ ndəŋndəŋ. Ndomnji wá O zénə nwo, ka be yi ndəŋndəŋ adzaŋ zá Dwi a zénə ghe.

A ghí mbe a njwi tse Dwi a tságə Samwəri ngə a ghén ndá Jesí, ndɔgə tá'a mú yi wu mbáŋni ndzo'o ye tso ifo bə tsrai (1 Samwəri 16:1-13). Mba'a Samwərə zénə Ntsambyi mú mbáŋni a mbo Jseí Eliabi la, á sɔŋ ngə, “Zi wá'ati ngə Wenə mi zági be wá mba'a Ma'ambye fógínə Ye,” mbi'i ngə a kɔ'o, † ságí ŋki mbɔŋə. Lá, Dwi a ghámə mbo Ntom Zhi, † sɔŋ ngə, “Ko'o yi zo'o ni mivurə mbi'i ngə Ma tùŋə ghə.” Á ti'i sɔŋ ngə, “A mbo nwo misɔŋ a lyinə bè ŋkyéri nwo abyè lá, Ma'ambyi lyinə bè ntəm nwo, imu inye nwo.” La bé ngə nwo misɔŋə

lyìṅə ṅwo be abyə a nye ṅkyéri zhɛ, ndzɔṅə mbɔm nigham zhi bo bi nitɛm nyi... mbuṅ ikwá'ati tsum tsi yìṅə atu gho mbi'ti yi ndzɔṅə anu za O zénə, lá Dwi a léntə ṅwo be imuə ghe.

One who is not Dwo wá mba'a bi bvurini ti bɛn njwiə yɛ imu azhwiə, a chɛ y ni Azhwi wu ishi'ini bo Dwiə. A ni tsɛ'ɛ tá'a ndomnji wá be O tsi biṅ Dwi nchinə, mbe ṅgə bi bə njwiə gho imu azhwiə. A ki mbe tsɛ'ɛ tá'a anu ma wénə ṅwo be sùṅ gho. Bé bi ghi ntu a yi be jwiə imu azhwiə, la bé ṅgə a tsi ke'e mbɔṅ sùṅ gho bé; ndzɔṅ ntigə Dwi a tsi ke'e sùṅ gho bé. Titsɔṅni mba'a O ni ṅwo wá bi bɛni njwiə imu azhwiə la, anu zə ishi'inə ni ṅgə O ṅghì minu ma inye Dwi mi sáṅninə, ka O chɛ gho ni ndzɔṅə bé t gho ndomnje. A ni təkɔ'ɔ bə anu a wiṅə.

Niṅ ntəm gho nye wu Dwi, A mi kyánti inu tso (1 Koronto 10:13).

O GHÍƏ LA NƏ A ĐKFU WÁ MBA'A

NDÍGÍ ĐWO BO NDZÉ ĐGÍ'Y YENĐ LE?

A imu Marikusi 4:1-9, Yéso á nă nji ala'a ηwo mbì idzum. Đwo wá fú ηgen a mbì idzum ηgwεgge, tsi mɔ'ɔ vókə atu adi'ə mɪŋɔ'ɔ, tsi mɔ'ɔ vókə atu ishe zi ntənə, tsi mɔ'ɔ vókə imu isɔbtə, tsi mɔ'ɔ vókə atu ishe zi ishi'inə. a nye ikumti 16 & 17, Aŋwá'anə Đwi son ηgə,

*“Nə nɪ ɪbɛ ba mba'a bi tsini tso
ndzum ηgwεgə tsá tsi vókɪné atu
ishe ɪŋɔ'ɔ la; bo zu'u Nɪgham Nɪ
Đwi la, nɪdori byi ηgyiŋə ntəm bo;*

*Ka bo che wá ni mingàŋə, ma lan,
ntsi kwítí tse'ε nye akumtə ŋkfuə:
mbi'í ŋgə bé ŋgi'í yen mbi'í Nigham
Ní Dwi, ntɔŋ wá bi ndwε."*

A ghamə la mbi'í ibε ba mba'a bi bòrinə imu anu Dwi, ma lan bo chi chigi ŋgi'í tse'ε nye ma akumtə ŋkfuə. Wεrə sɔŋ ŋgə idzan ibε tsenə yarŋə mbémə wá Nigham Ní Dwiə, la bé ŋgi'í yinə nye bo mbi'í Nigham Ní Dwi mintɔŋ ma lwinə. Ma zinə fúné nye ibε tse'ε bə gha'atine.

Anu zá mba'a Yéso a sɔŋə la ni ŋgə, ibε tsi gha'a mba'a ka bi che wá ni akɔŋni zə atinə nye Ziə. Inye tsa bəŋə nye Nigham Ní Dwi mbi'ə áká'á ntsi mbyi zi nikɔŋ, nidori bo ifu'ə itsa'atə Dwi, lá bo ke'e lani ntsinə akɔŋni za shítinə mbo Dwiə. Ma lan, bi bi'ini ndígí bo la, bo nyε'ε anuə Dwi za. A nə akò miliŋə! Anu zá O tsini ni ŋghiə a ŋkfu wá ŋgi'í bo ndigi gho yenə ni ŋgə, O zòŋ Nigham Ní Dwi:

(1) O TSINI NCHÉ NƏ AKƏŊNI ZƏ SHWINƏ A MBO ƊWI

Ɗwi lə ngə O tsinə akəŋni zə shwinə nye Ziə. Akəŋnə tsi kwí kə † ke'e ki nkwíə. Adan̄ za O kwi'inə ngwi'itə Yi, njwi'itə Nigham Nyí nkə ndzinə biŋ Zi a imu atsa'atə Ɗwi, akəŋnə zo wuə tnye a mi kwi'itinə, mbi'i ngə akəŋnə kwíə ndzəŋə la adzan̄ za ibe zhinini itumbəm tsa ghe. O be fáte nye Ɗwi tsé'ε nkan buŋ O mi ki kəŋə Yε. Bé O ngaha'a njwi'itə Nigham Ni Ɗwi, buŋ O mi zhe Yi ishi'ini † ki akəŋni Yi, á afu'ə Zhi zə gha'anə yin̄ə mbo gho.

Bé O tsinə akəŋni zə tiŋ a nye Ɗwi, buŋ Nigham Ni Ɗwi mi lani shwitə ntəm gho, ma lan bé anu tse a ngə ngi'ə mbo gho buŋ O mi byi zhe anu za Ɗwi a mi ghiə nye gho.

Anwá'anə Ɗwi son̄ ngə ntsi mbyi bo nivo ze'eni la nye adá'á nigham (Migham Ma Nəŋə 18:20-21), ngə ntəm be fəm buŋ ntsu ghamə (Matyo 12:34-35, 37). O be lwiŋi ntəm gho ni Anuə Ɗwi buŋ, kə adzan̄ wu a ti'i mbé be nə buŋ, O mi zeni inu † kə

ghamnə tsə'ε nye Dwiə. Anu atsum mi ghí mīə!

(2) KU'U MBO TSŌ'Ō!

Ka O che gho ni ntso'ɔ mbo a ŋkfu wá ŋgi'i!
Mbe ŋwo wá bi bənə njwi a imu zhwi ka a bé yi
la ŋgə ŋgi'i mi ke'e nche, kə ŋgə bi mi ke' gho bə
ŋkwá'anə. Dkənu za tsini wu a ni ŋgə, ŋgi'i be yen
bun Dwi a mi figə gho wuə. Tso mba' tsinə imu
Salm 23:5: ***“Gho O mi kyántə atəkə zə a titəri
ŋgan kibə tsə...”*** nyom tse O chi tsi ishi'inə a
titəri ŋgan kibə tso lá bo tsi ke'e gho tsəŋkə: bo
tsi ke'e digə gho ntəŋki ntsi mbyi tso!

Ka Dwi a ndô yi ŋgə O tso'ɔ mbo mó
wuə. O tsini zági tɛgə aku a tso tɪŋə a ishe! Kə inu
tɪŋə bé nə nji mbi'i O lá'á ntso'ɔ mbo mó! Dwi á mi
tsaginə gho, ku'u bərikə. Shintə abémə ntəm zo
a nye Zi tanə Wərə lá'á ŋke'e gho nye'ε. Kə inu ti'i
mbə bé nə bun ntsi mbyi zo mi bəŋ, mbi'i ŋgə O
che atu anu atsumə. Asáyá 43:2 soŋ ŋgə, kə O vo
bé imu ŋkyi bun O ke'e shwímkə, kə vo bé a imu

imugi bunj † mi ke'e a gho tô. Zɔŋə Yéso Kristo, ŋki fa'a mbo Zi ni ntəm gho ntsum kə inu bóŋ kə mbigə.

“Lá, mbo Dwi wá ghánə ayáŋgu'u ntsá ndzum Ma'ambyi Yéso Kristo wiginə ghé. Ibombimá ban, la bé ŋgə, akɔŋniə zə nye bən ka chil'inə ye, ŋga'a tse'ε ŋkə a nye afa'a Ma'ambyi, ndzɔŋ adzan zá O zhini ŋgə afa'a anyu'unə zo nye Ma'ambyi ka ŋghé ye atú adanədanə” (1 Koronto 15:57-58).

“Azumə tsum za ka'ani ŋwi, a nɔŋ atu mbyi ziŋə: nɔ a ki mbé ayáŋgu'u za kini ŋki nɔŋə atu mbyi zé bo abémə ntəm ziginə” (1 Jɔn 5:4).

O zε, Dwi a gha ayáŋgu'u ziginə la ntsá

la mbo Ma'ambyi Yéso Kristo, la mbe ηgə ke'e ηgaη byé bé. Təηtə 1 Jon 5:4 ishi'inə; a ghamə mbi'ə ayaηgu'u zá a ghanə adá'a mbo biginə atu mbyi zé, mbé la abémə ntəm ziginə. Be O bé ηwo abémə ntəm; O nĭ ηwo nə adá'a atu mbyi ziηə, ka O bé a gho ηwo beý ghé. Bĭ jwĭ a gho la nye ηwo ayaηgu'ə, mbi'ĭ ηgə á ká'á Dwi ηká'a gho. O nĭ ilə Dwi, bĭ ká'á gho nĭ Azhwi Ye!

GHARİ WU FÉMÑƏ BO GHO.

Ambé ηwo wá bi bəni njwiə imu azhwiə, a bé la ηgə bi jwi gho a imu Azhwi Ŋwiə (1 Koronto 12:13, Jon 3:5-8). Bé O bé ηwo wá bi bəni njwiə imu azhwiə, la be ηgə Gharī Wu Fémñə a ti'i nche mbo tso anyí aku bo aku a nye ntsi mbyi zo, ndi'ə gñə O tsini nzhi ηwo wá Wərə ni wərə † ki zhe afa'a Wərə imu ntsi mbyi zo.

O tsini nzhe azum zá wá Wərə yenə di'ə nga mbo gho, tanə O tsi lani tu'ə gho a imu afu'ə zá tsinə imu Kristo a imu mbyi wenə, † ki kwərə azum

za bi ghanĭ (1 Koronto 12:8-10) bo adá'a (Lukasi 24:49, İfá'a 1:4-8) a mbo gho ntsá a ndzum Ziə.

Ghari Wu Fémnə La İ Wá?

A imu idi'İ inwá'anə Dwi, bigi zé mba'a bi ghamnə mbi'ə Ghari Wu Fémnə. A imu Anwá'anə Dwiə Mikan Wu Ndvun bigi zé adzan zá Werə ghanə adá'a a ngi inu tsá tsi ki'ininə ibe. (İsá'a Misá'a 14:6, 19).

A imu Anwá'anə Dwiə Mikan Wu Fí bigi zé adzan zá Werə bəni ĩkwil'i ntəntə imu anuə a nijwiə Yéso bo ntsi mbyi Zhe (Lukasi 4:18).

Biginə ki ndzé afa'a Ghari Wu Fémnə nye ntsi mbyi ntom Yéso a imu İfá'a 2: 1-4.

A ni Dwiə. A ni Dwo Dwi ĩki mbé ntsirindzum a nye ibe bá Bitarə mbo Dwiə (Jon 14:16-17, Jon 15:26).

A kwéné ntsi mboĩə bi ka'a mbyi ziĩə (Mbi'inə 1:2).

A di'ə la adá'a Dwiə. La bé ĩgə, Zi a nə alame Dwi zə mɔ'ɔ mba'a fa'anə afa'a tsum zá Tarə fi'itine (Mbi'inə 1).

A ni Azhwi akɔŋni, adá'a bo ntəm wu ishi'linə (2 Tyimotyó 1:7).

A ni Azhwi nkyeti mɪŋkiə ma abu'ə of Liberty (2 Koronto 3:17).

ANU ZA GHARİ WU FÉMNƏ CHINİ KE'E GHİƏ?

A bɔŋə nje ŋə KA Ghari Wu Fémnə be yi la adá'a tsé, kə kifərə, kə mivuri kə bugiri fikunə, la a imu Nigham Ni Dwi a bá'ati nche adzanə ma wá. Ka a bé yi 'mighamə,' la Wərə ma'a migham ŋə bi ghamə. Ka Wərə be ye 'adá'a' lá, ŋgyinə nə adá'a Dwi mbo biginə. ka Wərə bé yi Azhwi wá mba'a a mi bə niŋə gho imu atsánə mba'a O mi bɔgə nə ghé (Roma 8:15), lá mbé wu nketi mɪŋkiə mə abu'ə (2 Koronto 3:17).

BĪGĪNƏ LŌ AZHWI WU FƏMNĪ LA MBĪĲ AKE?

Gharĭ Wu Fəmnə gha adá'a Dwi a mbo biginə (tfá'a 1:8). Atu anu zénə ngə 'adá'a' a lô nye nigham nĭ Griķi 'dunamis,' ishuri di'i ngə 'zónj wá ibé chini logi t ghi a inu kwébtə.' A la nyom wá Gharĭ Wu Fəmnə yénə nche biginə bo ghe. A gha ayiginə ŋkwéti inu a imu ntsi mbyi ziginə bó ntsi mbyi ziginə ibe bədaŋə.

A gha kiterĭ nga Đkən Wu ishi'inə (Matyo 28: 18- 20, Marĭkusi 16:15-18).

A chisə wiginə (Jɔn 16:13, Roma 8:14).

A bɔrisə mintəm miginə (Jɔn 14:18, tfá'a 9:31). A fi'itə inu tsá biginə mi ghi ŋkə ndi'ə wiginə (Jɔn 14:26, 1 Koronto 2:11-12).

A tɛmə biginə bo nti'i mbé tá'a ŋwo nĭ biginə njwi ntsumə (Jɔn 14:16).

A nĭ atɛmə ndzé wu BiAzhwi biginə ngə biginə nĭ ibo bi Dwi, ma lan ntsini nche nə afu'ə Zhi a imu Yéso Kristo (Roma 8:16;

Éfeso 3:6).

*A gha abarə mbo biginə adi'ə ngamə mbo
Dwi nə akəŋni (Roma 8:15, 2 Koronto 3:17;
2 Tyimoty 1:7).*

O CHI TSINƏ ACHU'UNĬ BĬD GHARĬ WU FĒMNƏ

A imu Jon 14:17, Yéso sonj ngə

*“Tsə'ε Azhwi wu nkənu; wá mba'a
mbyi zénə tsini ke'e kwári, mbi'i ngə
ka t ndzé ye a Yi, kə nkɪ nzhe Yi: lá,
werə zhe yi; mbi'i ngə werə che imu
inye gho; t ghi kí che imu inye gho.”*

t che nə anu biŋ Gharĭ Wu Fémnə bé la ngə
O zhi ngə Werə che nkɪ;nzhe afa'a Werə nye ntsi
mbyi zo ghé. Ma lan, O tsini zági tságinə nkfu zi
ngha'atinə biŋ Zi tən ki zhe Yi tso tənka gho. O tsi
shintə anu ma zénə nye ndvuŋ nkfu wá O tságinə
adi'ə ntsa'ati Dwi biŋ Zi, ngye'ε Nigham Ni Dwi, nkə

ŋghi inu tsá mba'a Ghari Wu Fémnə soŋnə ghé.

O bə bé ŋwo wá bi bəni njwiə imu azhwi, buŋ
O mi kwári ŋkye imu Azhwi Đwiə. Đkwári ŋkyi † bé
la ŋgə a bi myirə inye azum a tse imu ŋkyi ntsumə.
Alisə bé ŋgə bé O tsi logə bəri lobà † myirə imu
təko'ɔ bə adi'ə ŋkyi tənə ŋkyi kubinə wərə ntsumə.
Nə nə adzanj zá a bənə mba'a bé O bé ŋwo wá
bi bəni njwiə imu azhwiə – O ti'imyirə gho bəri wá
imu Ghari Wu Fémnə.

Lá, O zhi ŋgə a ni tá'a anu ŋgə á ŋkyi kubinə
bəri wá, a ki mbə mbé zə mo'ɔ anu ŋgə ŋkyi kón
wu imu ŋki ŋkubinə wərə ghé. Bé bi tsini ndwigi
bəri wá ni ŋkyi la be ŋgə ndomnji tsé tsini zágɪ tsi
wu mba'a ŋkyi wá mi kuŋə. Ndi'ə la ŋge ŋgobi
zá bi nyétinə bəri wá wu † tsini nyé'etə a ŋkyi kon
wuə. Ndəŋndəŋ bə O bé ŋwo wá bi bəni njwiə
ye imu azhwi, la bé ŋgə O tsini zágɪ kwərə Ghari
Wu Fémnə imu inyé gho tənə inyé zo ti'i ndón ni
Wərə ghé.

Á ŋkwi'itə, ka bé yi la tá'a ŋkfu a imu ntsi mbyi

zo mba'a Gharì Wu Fémnə mi kuŋə imu ìnyé gho. A nə anuə ni njwi ni (Efeso 5:18). Ma zìŋə di'ə la adzan zà O zhìni ngə Wərə che mbyé gho ngɔŋ ŋkfu ntsum, O kɪ nzhe afa'a zà Wərə fa'anə mbo gho nye ntsi mbyi zo. Ngɔŋ ŋkfu ntsum O tsi lón ni Azhwi Wu Fémni, ndzɔŋ ndomnji wá mba'a O dzìniṇè biŋ Zì a nye asɔbə ŋkyi zo, ntsáti Dwi, ngye'ε Nigham Ni Dwi bo t kə zòŋnè inu tsá mba'a Ni lònə ghé. Ma lan, Azhwi Dwi a tsi tságinə gho.

NGHAMƏ NYE MI GHAM MA ADANƏ

Tse'ε tso mba'a ma chíné fóm ŋghám lá, Gharì Wu Fémnə ghà adá'a mbo ibo bi Dwi a ŋgham migham ma adanə. Tá'a alisi wu mɔ'ɔ wá Ma'ambye á sóŋní ngə a mi yìŋə a mbo ibe bá bi niŋni ntəm wá nye Kristo a ni ngə bo tsini ŋgam migham ma fiə. (Marikusi 16:17).

Nə ni azhwi bo adá'a Dwi zà ghìnè ngə ŋwo wá niŋni ntəm ye nye Dwi a mbye ŋgamə yi bo Dwi

ntsá a ndzum Azhwie. Anu ma zá ti'i ŋkuŋe nye gho ntsá ndzum Ghari Wu Fémne.

Dgame ni migham ma adzŋ a ki mbé tso 'Ntsati Dwi a ĩmu Azhwie.' Bigine ghi ŋgam nye migham ma adan la bé ngə bigine bye ŋgame la mbo Dwi tá'a ŋkfu (1 Koronto 14:4) Azhwie ziginə ki bə ŋkwitə (Judī 1:20). Azhwie ziginə kə mbinə ntəntə ŋki mbə fémə (Asáyá 40:31).

Bə a bé ngə Ghari Wu Fémne ishi'ine atu gho buŋ O chi ti'i gham migham ma adan nye ŋkfu ntsum zá O kəŋne. Ka a ngame yi ntsá la a ndzum gho lá, wərə gha adá'a zá O mi gham ni. la bé ngə O tsi ghé ni mbyi, † ghamne mbo Ma'ambyi ma adáne nye ŋkfu ntsum zá O kəŋne.

Bə O bi'ini ŋgame nye migham ma adzan buŋ, ma baŋe ti ku'u O ti'e ŋgam ishi'ine mba'a bé O ŋgha'a ŋgame. A ki mbé la tso miyí mon mba'a bi'inini ntəgiri nighame a nye ntsambyi ŋkfu zhe. Adzan zá wərə gha'anə ntəgiri ŋghame la, nə nə adzan zá wərə mi ki yaŋni zhi ŋgame ghé. A ni ndəŋndəŋ ni ŋgame nye migham ma adanə. A

ni nighamnə fíə, a nkənu ngə O chí nke'e tsíní
ngyé'é nərə la, O yaŋnə nje nərə mba'a bé O
ngamə nərə ghé.

Ma lan, bé O ngaha'a ngamə migham ma
gha'ani buŋ a mi ghi a O kwí a imu Azhwi, †bə ŋa'a
mindominje mbo gho nye ifu'u tsə adan abo'oni
ndi'ə alisə Azhwi Dwi a mbo gho.

O TSINI ZÁGI GHE NDÁŊWIƏ?

Matyo 16:18, Yéso á ghám mbi'i Ndánwi Zhe, mba'a ni Mbəmnyé Zhi atuashé, A són ngə Zi mi bomə, a adi'ə imugi nikon ɬ ke'e anu a tsé wu chwá

*“Bé nyé bé tá'a mbəm, ŋkɪ ntsini
ɔibe byi biɣha'ati, bé ibɛ bi tá'a
mbəm bá bitsum kɪ nche nye tá'a
ntsu la bé ngə Kristo tsi bɔ bó g hé.
A nye tá'a Azhwi biɣi bitsum ghí
ŋkwári ŋkyi la nye tá'a mbəmə kə
biginə ghí mbé á bé, kə biginə bé*

*İbe Bá Bî Bémnə Dwi kə Bəyúdá ,
kə nche imu min̄k̄iə ma abu'u kə bî
kyèti min̄k̄iə ma abu'u a nye biginə;
bî kinə nḡhi biginə bitsum nō imu
tá'a Azhwie. Mbi'i ngə ka mbənyé bé
yila tá'a ηwo, bî gha'atə" (1 Koronto
12:12-14).*

Biginə nî Mbəmnyé, Kristo a bé Atué. Dgan ndzɔŋ Kristo bitsum (İbe bá bî bəni njwiə imu azhwie) a la ngan Mbəmnyé Che, bo ηwo nî ηwo (1 Koronto 12:27). Ndəŋndəŋ tso mb'a idi'i inyé ηwo misɔŋ tsi ke'e fà'a atu-atu la, ndəŋndəŋ İbe bî Mbəmnyé Kristo tsi ke'e ishi'ini fa'a mba'a bé bî fa'a atu-atué. A bé nánə la mbi'i ngə ka Dwi a gha ye azum la ndəŋndəŋə a mbo ηwo ntsum imu Ndánwi Zî, tànə Ndánwi ntsum † séŋ wuə (1 Koronto 12:18-24; Əfeso 4:11-12).

Ma İan, nge a Ndánwiə bé la ngə O zu'uni ntigə Dwi, ma zá ghinə ngə a biginə kwí tànə ηwo nî ηwo fugə wu mo'ɔ nə afu'u za Dwi a ghanî tso – İnu tsi yérini-yérini, ntsu'u İbe, † sɔŋ İnu tsa

ghini fú etc. ma lan, O tsi yan̄ni zu'ə anu zá Nigham Ni Dwi di'inə, † zu'u ŋkənu zá O zhini ŋki ndzé inu tsi yerini-yerine. Ntsati Dwi bo ŋgu'usi Dwi, † ghiə Ghar̄ Wu Fémne yin̄ə 'zo'ɔ ŋwo ntsum ni mivurə', ŋkə ndzɔŋtə anu Dwi a mbo ŋwo ni ŋwo imu Ndánwi nye ndomnji wu ishi'inə (ɛbalə 10:25; ffa'a 1:14; Salms 133:1-2).

Dgə O ndzɔŋə Nigham Ni Dwi nə atuəmbəmə zo sé miyá ma anu bé mba'a bé O tú nye Ndánwi zá Azhwi a lóní wu chɛ. Lá, nchɛ nye adzaŋə ndánwi zá bɔŋ mbi'i A mi ghiə gho O bə ntso'ɔni aku ishi'ini mbi'i Ndánwi zá bo ŋgaŋ ndánwi tsá. O tsi ki ti'i ghi azhwiə zo kwí nt̄ŋə. Zin̄ə ghiə O yan̄nə ntəmnə imu Nigham Ni Dwi ŋkə mbin̄ə ŋkwi'ə fa'a ishi'inə.

Tso ŋwo ndzɔŋə a ndzum Kristo, O tsini nchɛ imu Ndánwi zi tse a kariki gho, tən̄ə O tsi ki son̄ ŋgə n̄ə ni Ndánwi zə zin̄ə NJU'U mba'a fa'anə wu tsɛ'ɛ ŋkə. Bé atu la bé buŋ O mi figinə atuəmbəmə zo nye afu'ə Dwi zə gha'ani † ki ti'i tɛmə gho bé abyen a nye Nigham Ni Dwi.

Titsorjñi mba'a O ni ηwo wá bĭ bəni njwiə imu azhwi la, á O ntəmə nje ηwo wá mba'a O ni wεrə, ηke'e ghiə fùsè nye ηgôtə ibε bĭ Dwiə (Əbalə 10:25) – Ghé a Ndánwiə!

ɲKWIƏ

Aɲwá'anə Ɖwi a kwàntè wiginə ɲgə “Yɛ'ɛ tənə Ɖwi a zé a gho mbémtə, mbe ɲwo afa'a wá ka che yi ni ndirətu, kə t biɲə tsəɲkini ɲkənuə” (2 Tyimotyɔ 2:15). Ma fi'itə mbo gho ɲgə O tən ɲwá'ani tsiɲ tən kwíə imu azhwíə. Tsi tsini Nigham Ni Ɖwi bo bi inu Ɖwi mba'a bi ghinə nye ndomnji wá mi kwátə gho nye bibagi bitsum nye ntsi mbyi zo, t kɪ ghíə abémə ntəm zo a lô atiə.

Lô a tsɛrə. Yɛ'ɛ tsɛrə ghe. Fà'à ndzɔɲ Nigham Ni Ɖwi, tən zé nifan ni Ɖwi bo kwebtə a nye ntsi mbyi zo!

Bé O kwi'i ndô nji inu ghé ni mbyi mbi'ə afa'a Ɖwi bo idzum tsi mɔ'ɔ zá Ntom Ɖwi Kris Oyakhilome, O zɔɲə:

To contact the author write:
Pastor Chris Oyakhilome:

United Kingdom:

Unit C2, Thamesview Business Centre
Barlow Way, Rainham, RM13 8BT
Tel.: +44 (0)1708 556 604

South Africa:

303 Pretoria Avenue
Cnr. Harley and Bram Fischer,
Randburg, Gauteng, South Africa.
Tel: +27-11-326 0971,
+27-11-326 0972

Nigeria:

Christ Embassy
Plot 97, Durumi District,
Abuja, Nigeria.

Nigeria:

Plot 22/23 Billings Way, Oregun,
Ikeja, Lagos.
Tel: +234-808 586 5700,
+234-817 198 7339
+234-802 478 9892-3

Please include your testimony or help received
from this book when you write. Your prayer
requests are also welcome.

Ntom Dwi Kris Oyakhilome, D. Sc., D.D., a ni atu ako' ontsire LoveWorld Inc., ntɔŋ kɛko'ɔ bi ndɔŋwi zɔ t ghini inu a mbunɛ-mbunɛ a imu mbyi ziŋɛ. Tso ndi'i, ntom Dwi, ɲwo afa'a ntsu'u ibɛ, ɲwo fuɛ imu tɛrvishun, Ntom Dwi Kris lɔ ɲgɛ afa'a Dwi a zhe ghɛ ɲku'ɛ mbo ɲwo ntsu'a a imu mbye. Mbɛ afa'a Dwi zɔ wɛrɛ fa'anɛ zɛrɛ a tsɔ ilom 30 ghɛ. Wɛrɛ kɔnɛ ɲki ɲkwɔti ibɛ ɲkɔm tsi tsɛ bo zhwi'iti ndzɛ ayɔŋgɔ'ɛ bo bɛ anu zɔ Dwi a kɔ'anɛ wɔ wu imu Nigham Ni Dwiɛ. A ni ntɔŋ ɲwo ɲwɔ 'anɔ ɲwɔ'anɛ, mbɛ ɲwo wɔ a ɲwɔ' aninɛ zɛnɛ "Rhapsody of Realities," mbɛ ntsambye ɲwɔ' anɛ mbyi ziŋ tɔŋɛ anu Dwi wu mba'a bi yɛbtinɛ zɛrɛ imu mbyi wɛnɛ anyɛ sɔŋ ntsu'a a nye migham 3,000 a imu ila 'a 242. A bɛ ɲki ɲwɔ'ɔnɔ ɲwɔ'ani tɛɛ adɔŋ tsi tsɔ 30. Ntom Dwi Kris a ni ntsɔmbyi ɲwo a nkyɔnti nɛriwɔgɛ atsa'atɛ Dwi (@PastorChrisLive on KingsChat) mba'a ɲgarɲ ndzɔŋ Kristo a imu mbyi bi kyɔntɔnɛ anu wu ɲkɛ gɔtinɛ ntsa'atɛ Dwi a mbo ibɛ bɛ adɔŋ, ɲkɛ ɲkyɔntɛ anuɛ "Atmosphere for Miracles," mbɛ akyɔnti zɔ mba'a yɛnɛ ni Azhwɛ Dwi a imu ɲju'u gho ghɛ. Mifu'u ma mba'a tɛrvishun yɛ ghɛni ɲku'u wu a ni mbyi ziŋɛ ntsu'a ni Love-World Satellite Television Networks, mba'a a ghɔnɔ ngɔti inu tsi ishi 'inɛ mbo ibɛ ba bi zɔ ɲnɛ Kristo imu mbyi wiŋɛ. Mbyi-mbyi Healing School wɔ lani la afa'a Ntom Dwi Kris mba'a adi'ɛnɛ afa'a ntsu'u ibɛ zɔ Yɛso Kristo a kɔnɛ ɲghɔ'ɛ, bi kɔ nɛ ɲki ntsu' ɛ ɲgha'a ibɛ wu ntsɔ ndzum afu'ɛ